

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สจร.ทหาร (กสส.สตป.สจร.ทหาร โทร. ๐ ๒๕๗๒ ๑๑๗๐ โทร.ทหาร ๕๗๒๑๑๗๐)

ที่ กท ๐๓๐๑.๓/๔๖๔.

วันที่ ๑๕ เม.ย.๖๕

เรื่อง ขอส่งรายงานวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

(Conflict of Interests : COI) กองบัญชาการกองทัพไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

เสนอ กพ.ทหาร

อ้างถึง หนังสือ กพ.ทหาร ที่ กท ๐๓๐๒/๑๓๑๙ ลง ๒๒ มี.ค.๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests : COI) กองบัญชาการกองทัพไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

๑. ตามที่ กพ.ทหาร ได้ประชุมผู้แทนส่วนราชการใน บก.ทท. ในการดำเนินการของหน่วยที่รับผิดชอบหลักเพื่อรับการตรวจประเมินตามแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) โดยส่งข้อมูลให้ กพ.ทหาร ตามอ้างถึงนั้น

๒. สจร.ทหาร ซึ่งรับผิดชอบ “การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี” ขอส่งรายงานวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests : COI) กองบัญชาการกองทัพไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเสนอมาเพื่อกรุณาพิจารณาดำเนินการต่อไป

พล.ท.

(ชัยพล นียะสม)

จร.ทหาร

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยง
เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
(Conflict of Interests : COI)
กองบัญชาการกองทัพไทย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

กองบัญชาการกองทัพไทย

๑. ความเป็นมา

๑.๑ ปัจจุบันปัญหาคอร์รัปชันถือได้ว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่เกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศที่ด้อยพัฒนา การคอร์รัปชันได้กลายมาเป็นปัญหาที่มีความสำคัญที่สุดปัญหาหนึ่งของหลายประเทศ โดยปัญหานี้ยังไม่มีทีท่าว่าจะหมดไป อีกทั้งยังทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ การคอร์รัปชันเป็นปัญหาที่นำไปสู่ความยากจน และเป็นอุปสรรคที่ขัดขวางการพัฒนาอย่างแท้จริง

สำหรับประเทศไทย ปัญหาคอร์รัปชันเกิดขึ้นในสังคมไทยมาช้านานและมีแนวโน้มที่จะมีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ และพบปัญหาดังกล่าวเกือบทุกภาคส่วน แม้จะมีความพยายามป้องกันและแก้ไขมาโดยตลอดแต่ดูเหมือนว่าปัญหาการคอร์รัปชันก็ไม่ได้ถูกแก้ไขเท่าใดนัก เนื่องจากรายงานผลการจัดอันดับค่าดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชันประเทศไทยในอดีตตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๑ จนถึงปี พ.ศ.๒๕๕๔ พบว่า ค่าดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชันยังอยู่ในระดับต่ำ คือ

ปี ๒๕๖๐ ประเทศไทยมีผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต จำนวน ๓๗ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๙๖ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมิน ๑๘๐ ประเทศ

ปี ๒๕๖๑ ประเทศไทยมีผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต จำนวน ๓๖ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๙๙ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมิน ๑๘๐ ประเทศ

ปี ๒๕๖๒ ประเทศไทยมีผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต จำนวน ๓๖ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๑ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมิน ๑๘๐ ประเทศ

ปี ๒๕๖๓ ประเทศไทยมีผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต จำนวน ๓๖ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๔ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมิน ๑๘๐ ประเทศ

และในปี ๒๕๖๔ ประเทศไทยมีผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต จำนวน ๓๕ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๑๐ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมิน ๑๘๐ ประเทศ

ซึ่งเป็นเครื่องชี้วัดที่สามารถสะท้อนให้เห็นว่า ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีปัญหาคอร์รัปชันในระดับที่สูง และมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น ทำให้สถาบันการเงินของไทยถูกลดความน่าเชื่อถือในสายตาชาวโลก การทำธุรกรรมทางการเงินในระดับนานาชาติจะยากขึ้นเพราะไม่มีความน่าเชื่อถือ ซึ่งจะส่งผลเสียต่อการพัฒนาประเทศด้วย

เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ นายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบตามข้อเสนอของสำนักงาน ป.ป.ท. ให้รัฐบาลประกาศให้ปี ๒๕๖๐ เป็นปีแห่งการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจ ต่อต้านการรับสินบน

/ทุกรูปแบบ...

ทุกรูปแบบตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. ได้สรุปรายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๙ (Corruption Perceptions Index ๒๐๑๖) โดยบทสรุป พบว่าแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจมีคะแนนลดลงอย่างมาก สำนักงาน ป.ป.ท. ได้นำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนปีแห่งการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ รับทราบมติคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. เสนอ (ปัจจุบันกลไกคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ได้ยกเลิกแล้ว โดยได้ปรับหน้าที่และอำนาจมารวมศูนย์ไว้ที่ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ให้เป็นกลไกการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริตระดับชาติ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๓๕๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ)

สืบเนื่องจากผลการวิเคราะห์ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (ตั้งแต่ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้เปลี่ยนเป็นเป็นดัชนีการรับรู้การทุจริต) ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๙ พบว่าแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจทั้งหมด ๔ แหล่ง มีคะแนนลดลงอย่างมากในปี ๒๕๕๙ คือ GI ได้ ๒๒ คะแนน (ปี ๒๕๕๘ ได้ ๔๒ คะแนน ลดลง ๒๐ คะแนน) WEF ได้ ๓๗ คะแนน (ปี ๒๕๕๘ ได้ ๔๓ คะแนน ลดลง ๖ คะแนน) PERC ได้ ๓๘ คะแนน (ปี ๒๕๕๘ ได้ ๔๒ คะแนน ลดลง ๔ คะแนน) และ EIU ได้ ๓๗ คะแนน (ปี ๒๕๕๘ ได้ ๓๘ คะแนน ลดลง ๑ คะแนน) ซึ่งเป็นแหล่งการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ว่าภาคธุรกิจเกี่ยวข้องกับการทุจริตการจ่ายเงินสินบนในกระบวนการต่าง ๆ ดังนั้น สะท้อนให้เห็นว่าในสายตานานาชาติยังไม่เกิดความเชื่อมั่นในความโปร่งใสของการดำเนินการธุรกิจในประเทศไทย โดยยังปรากฏการเรียกรับสินบนจากนักธุรกิจที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยอย่างรับรู้ได้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับสถานการณ์การทุจริตของประเทศไทย เมื่อปี ๒๕๕๙ โดยเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๐ ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ได้เปิดเผยผลการสำรวจดัชนีสถานการณ์คอร์รัปชันไทย (Corruption Situation Index : CSI) ในรอบ ๖ เดือน มีประเด็นที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับผลการประเมิน CPI ด้วยเช่นกัน ในเรื่องของร้อยละการจ่ายเงินพิเศษที่ผู้ประกอบการต้องจ่ายในการทำธุรกิจกับภาครัฐ โดยเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๑ - ๑๕ ซึ่งจากการสำรวจก่อนวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ พบว่าอยู่ที่ร้อยละ ๑๕ - ๒๕ และหลังเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗ จนถึงรอบการสำรวจ ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙ เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๑ - ๑๕ มาโดยตลอด สะท้อนให้เห็นว่าการจ่ายเงินพิเศษเพิ่มอาจเริ่มกลับมารุนแรงขึ้น สำนักงาน ป.ป.ท. ได้วางกรอบแนวทางขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับการค้าการลงทุน จำนวน ๔๖ หน่วยงาน ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ อย่างน้อยหน่วยงานละ ๑ กระบวนงาน โดยสำนักงาน ป.ป.ท. จัดพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการเป็นแนวร่วมปฏิบัติของภาครัฐขับเคลื่อนปีแห่งการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับการค้าการลงทุน ๔๖

/หน่วยงาน...

หน่วยงาน เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ อิมแพ็ค ชาเลนเจอร์ เมืองทองธานีจังหวัดนนทบุรี โดยมี นายวิชณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีพร้อมปาฐกถาพิเศษ “ความคาดหวังในความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐในการต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ”

แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปราม ได้กำหนดให้ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ดำเนินการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการเป็นประจำทุกปี และรายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หรือตามระยะเวลาที่กำหนด

ดังนั้น เพื่อให้เป็นการขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตอย่างเป็นระบบและสามารถนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์และเป็นเครื่องมือหนึ่งในการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) สำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะเลขานุการ ศอตช. จึงได้พัฒนาแนวทางการดำเนินการเพื่อวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการ ขับเคลื่อนผ่าน ศปท. โดยสำนักงาน ป.ป.ท. ได้เริ่มและขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ เป็นต้นมา

โดยมีกรอบแนวความคิดที่ใช้ควบคู่กับการบริหารจัดการองค์กรที่เชื่อว่าจะสามารถนำไปสู่การลดการทุจริตประพฤติมิชอบ และนำพาหน่วยงานไปสู่การเป็นหน่วยงานใสสะอาดเป็นที่ยอมรับ คือ แนวคิดตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี (Good Governance) ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption Control) หมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กรซึ่งเป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการวัดสถานะธรรมาภิบาล (The Worldwide Governance Indicators (WGI) ของธนาคารโลก (World Bank) ทั้งนี้การนำ เครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันองค์กรในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาก็น้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้

กรอบแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มุ่งเน้นให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ” โดยดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยอยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ หรือมีคะแนนประมาณ ๗๓ คะแนน ภายในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๗๖ – ๒๕๘๐ แผนย่อยที่ ๑ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปรับ “ระบบ” เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ โดยการพัฒนาเครื่องมือ เพื่อสร้างความโปร่งใส มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมและ มาตรการในการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต รวมถึงการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

หากการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตของทุกหน่วยงานภาครัฐมีประสิทธิภาพที่ดี จะส่งผลให้ปัญหาการทุจริตลดลง ลดความสูญเสียทางงบประมาณที่เกิดขึ้นกับระบบเศรษฐกิจของประเทศ ประเทศสามารถมีงบประมาณไปพัฒนาสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน ลดต้นทุนในการดำเนินคดี สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนชาวต่างชาติ เสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ และยกระดับดัชนีการรับรู้ การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เนื่องจากคะแนน CPI นั้น เป็นการสะท้อนภาพลักษณ์ การทุจริตของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้ เพราะคะแนนดัชนี CPI เป็นหนึ่งในเครื่องมือ ที่กลุ่มนักลงทุนใช้ประเมินความน่าสนใจในการลงทุนของแต่ละประเทศ โดยมองว่า การทุจริตเป็นหนึ่งใน ปัจจัยที่เป็นต้นทุน หรือเป็นความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ หากประเทศใดมีคะแนนดัชนี CPI ที่สูง ย่อมสะท้อนถึงภาพลักษณ์ของประเทศที่ดีและสร้างความเชื่อมั่น ดึงดูดให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามา ลงทุนเพิ่มขึ้นอีกด้วย

สำนักคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้นำเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มาใช้ในการประเมินการดำเนินงานของส่วนราชการ เพื่อยกระดับ ความโปร่งใสซึ่งจะสนับสนุนให้ค่า CPI ของประเทศสูงขึ้น ซึ่งเป็นเกณฑ์ประเมินผลที่ต้องการให้หน่วยงาน ภาครัฐยกระดับการดำเนินงานให้โปร่งใสและต่อต้านการทุจริตในองค์กรดังกล่าว

๑.๒ การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหา ประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมาย และจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่แทรกแซง การใช้ดุลยพินิจในกระบวนการการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติ หน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลางและความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์หลัก ของหน่วยงานต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพ การให้บริการและความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคต อย่างไรก็ตามท่ามกลาง ผู้จงใจกระทำความผิด ยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนา หรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก นำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม สะท้อนถึงปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาล

๑.๓ การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ในเกณฑ์ การประเมินความโปร่งใสในการดำเนินงานของกองบัญชาการกองทัพไทย จึงได้มีการประเมินในด้านการต่อต้าน การทุจริตในหน่วยงานเกี่ยวกับการดำเนินงานเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน โดยมีการประเมินหลักฐาน เชิงประจักษ์ ให้มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ นอกจากนี้ ยังนำความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนมากำหนดเป็นคู่มือป้องกันผลประโยชน์ ทับซ้อนของกองบัญชาการกองทัพไทย

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

๒.๑ ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สถานะการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็น นักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัทหรือผู้บริหาร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ ทำให้ส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา โดยมีรูปแบบที่หลากหลาย ไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่รูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวก เข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ หรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจ ให้ญาติที่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้เสียได้เป็นผู้รับจ้างงานก่อสร้างของทางราชการ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสียจึงเกิดขึ้นกับหน่วยงาน การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

๒.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบ ในการบริหารปัจจัยและควบคุมการปฏิบัติงาน เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๒.๒.๑ ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ แบบ ดังนี้

๒.๒.๑.๑ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : SR) คือ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

๒.๒.๑.๒ ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : FR) คือ เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ และการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผนการควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

๒.๒.๑.๓ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : OR) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบงานภายในขององค์กร กระบวนการเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้ บุคลากร ความเพียงพอของข้อมูลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๒.๒.๑.๔ ความเสี่ยงด้านกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risk : CR) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสมหรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

/๒.๒.๒ สาเหตุ...

๒.๒.๒ สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ

๒.๒.๒.๑ ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคคลและการเปลี่ยนแปลงระบบงาน การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุม กำกับดูแลไม่ทั่วถึง การไม่มีผู้ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับของหน่วยงาน

๒.๒.๒.๒ ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีหรือสภาพการแข่งขัน เป็นต้น

๒.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ ความเสี่ยงอย่างเป็นระบบในการบริหารปัจจัยและการควบคุมกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้ง ระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์ ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่ การทุจริตมากเท่านั้น

๓. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๓.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีขอบในการปฏิบัติราชการและผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นสาเหตุ แห่งผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

๓.๑.๑ การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาด หรือ มีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ

๓.๑.๒ การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในควมมีคุณธรรม ความมีจริยธรรม

๓.๑.๓ การปฏิบัติงานโดยขาดการคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ ส่วนตนและการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

๓.๒ บก.ทท. ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน จากรายงานผลการตรวจสอบภายในของส่วนราชการใน บก.ทท. โดย สทน.ทหาร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ครั้งที่ ๑ (ห้วง ต.ค.๖๔ - ม.ค.๖๕) และตามรายงานสรุปเรื่องที่ตรวจพบจากบันทึกผลการปฏิบัติ ราชการของชุดตรวจ สจร.ทหาร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ (ห้วง ต.ค.๖๔ - มี.ค.๖๕) มีข้อมูลรายงาน ที่มีข้อตรวจพบ ดังนี้

รายงานผลการตรวจสอบภายในของส่วนราชการใน บก.ทท. โดย สทน.ทหาร

๓.๒.๑ กิจกรรมทางด้านการเงิน การบัญชี มีบางส่วนราชการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง ในบางเรื่อง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ ความเข้าใจ การเอาใจใส่ และความละเอียด รอบคอบ ในการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ รวมทั้งขาดการกำกับดูแลที่เหมาะสม ทำให้เกิด ข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานดังนี้

/๓.๒.๑.๑ การเบิกเงิน...

๓.๒.๑.๑ การเบิกเงินให้ผู้ขายล่าช้าเกินระยะเวลาที่กำหนด

๓.๒.๑.๒ การเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง

๓.๒.๑.๓ การชำระหนี้เงินยืมเกินระยะเวลาที่กำหนด

๓.๒.๒ กิจกรรมทางด้านพัสดุ มีบางส่วนราชการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องในบางเรื่อง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ ความเข้าใจ ความละเอียดรอบคอบ ในการปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งขาดการกำกับดูแลที่เหมาะสมและเพียงพอทำให้เกิดข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานดังนี้

๓.๒.๒.๑ ไม่ประกาศผลผู้ชนะการจัดซื้อโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ในระบบเครือข่ายสารสนเทศให้ครบถ้วนทุกรายการ

๓.๒.๒.๒ ไม่มีเอกสารตรวจสอบความชำรุดบกพร่องก่อนคืนหลักประกันสัญญา

๓.๒.๒.๓ การคืนหลักประกันสัญญาเกินระยะเวลาที่กำหนด

๓.๒.๒.๔ การคืนหลักประกันสัญญาก่อนครบกำหนดข้อผูกพันตามสัญญา

๓.๒.๒.๕ หลักประกันสัญญาที่เป็นหนังสือค้ำประกันของธนาคาร กำหนดระยะเวลาไม่ครอบคลุมการรับประกันความชำรุดบกพร่อง

๓.๒.๒.๖ การกำหนดระยะเวลาการรับประกันความชำรุดบกพร่องของงานก่อสร้างไม่ถูกต้อง โดยกำหนดไว้เพียง ๑ ปี

๓.๒.๒.๗ การบันทึกควบคุมพัสดุไม่ถูกต้อง

๓.๒.๒.๘ รายงานผลการตรวจสอบพัสดุประจำปีไม่ถูกต้อง

๓.๒.๒.๙ การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปีงบประมาณ

พ.ศ.๒๕๖๔ ไม่ถูกต้อง

๓.๒.๒.๑๐ การตรวจรับพัสดุไม่ถูกต้อง

๓.๒.๒.๑๑ การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการตรวจรับพัสดุไม่ถูกต้อง

๓.๒.๒.๑๒ การรับทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ไม่ถูกต้อง

๓.๒.๓ กิจกรรมงานโครงการ มีบางส่วนราชการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องในบางเรื่อง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ ความเข้าใจ ความละเอียดรอบคอบ ในการปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งขาดการกำกับดูแลที่เหมาะสมและเพียงพอ ทำให้เกิดข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน ในเรื่องการส่งมอบโครงการก่อนได้รับอนุมัติปิดโครงการ

๓.๒.๔ กิจกรรมทางด้านสายการจัดหา จากการตรวจการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ใน บก.ทท. บางหน่วย ของ สจร.ทหาร มีข้อที่ตรวจพบ และมีข้อแก้ไข ดังนี้

๓.๒.๔.๑ การขออนุมัติหลักการจัดซื้อวัสดุเชื้อเพลิง ก่อนการจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และประกาศเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วย

๓.๒.๔.๒ การจัดซื้อวัสดุสำนักงาน วัสดุเชื้อเพลิง จัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุที่ดำเนินการจัดซื้อไม่ถูกต้อง

/๓.๒.๔.๓ การใช้คุณลักษณะ...

๓.๒.๔.๓ การใช้คุณลักษณะเฉพาะสิ่งอุปกรณ์ชั่วคราวที่หน่วยกำหนดขึ้นเอง เป็นหลักฐานประกอบการจัดหา โดยผู้มีอำนาจลงนามไม่เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

๓.๒.๔.๔ การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะสิ่งอุปกรณ์มีเนื้อหาเจาะจงแหล่งประเทศ ผู้ผลิตหรือทวีป

๓.๒.๔.๕ การประกาศผลผู้ชนะจัดซื้อจัดจ้างในระบบ e-GP ไม่ถูกต้อง

๓.๒.๔.๖ การจัดซื้อวัสดุสำนักงาน จัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของ พัสดุที่จัดซื้อไม่ถูกต้อง ไม่ครอบคลุม และไม่ชัดเจนในรายละเอียดของพัสดุที่ต้องการจัดซื้อ

๓.๒.๔.๗ การขออนุมัติหลักการทำงานจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนโดยวิธีคัดเลือก ก่อนหัวหน้าหน่วยงานของรัฐให้ความเห็นชอบแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และประกาศเผยแพร่ แผนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วย

๓.๒.๔.๘ ไม่จัดทำคุณลักษณะเฉพาะของสิ่งอุปกรณ์และขออนุมัติ ผบ.หน่วย รับผิดชอบต่อสิ่งอุปกรณ์ ก่อนนำมาใช้ประกอบการดำเนินการจัดหา

๓.๒.๔.๙ การจัดทำใบสั่งซื้อ ใบส่งของและใบเสนอราคาของผู้ประกอบการ ไม่ได้ระบุรายละเอียดของพัสดุ

๓.๒.๔.๑๐ ไม่ดำเนินการจัดทำรายงานขอซื้อขอจ้าง ผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่ เพื่อเสนออนุมัติต่อหัวหน้าส่วนราชการ

๓.๒.๔.๑๑ ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำเนินการจัดทำร่างขอบเขตของงาน หรือ รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง ไม่ดำเนินการรายงานผลการจัดทำร่างฯ และไม่มี การกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ

๓.๒.๔.๑๒ ไม่แต่งตั้งผู้ควบคุมรับผิดชอบ ในกรณีที่หน่วยจัดซื้อวัสดุก่อสร้าง

๓.๒.๔.๑๓ การเสนอความต้องการจากหน่วยใช้ และการแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้ร่างขอบเขตคุณลักษณะของพัสดุที่ต้องการซื้อ/จ้าง ดำเนินการไม่ถูกต้อง

๓.๒.๔.๑๔ การกำหนดตัวบุคคลผู้กำหนดราคากลางในเอกสารการเปิดเผย ราคากลางจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่ใช้งานก่อสร้าง (ตามแบบ บก.๐๖) ข้อมูลไม่ตรงกับเนื้อความในรายงานการขอซื้อ ขอจ้าง

๓.๒.๕ กิจกรรมทางด้านสายพลาธิการ

๓.๒.๕.๑ การรายงานสถานภาพสิ่งอุปกรณ์ใน อสอ. และนอก อสอ. รอบ ๓ เดือน มีบางรายการยังลงบันทึกไม่ครบถ้วน

๓.๒.๕.๒ คู่มือการปฏิบัติต่อสิ่งอุปกรณ์สายพลาธิการไม่ถูกต้อง

๓.๒.๕.๓ บัญชีครุภัณฑ์คลังของหน่วย (ฎีกา) ดำเนินการไม่เรียบร้อย

๓.๒.๕.๔ บันทึกประวัติการซ่อมบำรุงรักษาทรัพย์สินในทะเบียนคุมทรัพย์สิน ไม่ถูกต้อง

/๓.๒.๕.๕ ใช้นามหน่วย...

จัดซื้อ/จ้าง/เช่า

๔. การดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๔.๑ การพิจารณากระบวนการที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๔.๑.๑ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินและมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเอง

และพวกพ้อง

๔.๑.๒ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม คือ มีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน การสร้างอุปสรรค

๔.๑.๓ กระบวนการที่มีช่องทางเรียกร้องหรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้องอื่น

๔.๒ โดยมีกระบวนการที่เข้าข่ายมีโอกาสรุนแรงต่อการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๔.๒.๑ การรับ - จ่ายเงิน

๔.๒.๒ การบันทึกบัญชี รับ - จ่าย/การจัดทำบัญชีทางการเงิน

๔.๒.๓ การจัดซื้อจัดจ้างและการจ้างบริการ

๔.๒.๔ การกำหนดคุณลักษณะวัสดุ ครุภัณฑ์ การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้าประมูล

หรือขายสินค้า

๔.๒.๕ การตรวจรับวัสดุครุภัณฑ์

๔.๒.๖ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง

๔.๒.๗ การควบคุมสถานภาพสิ่งอุปกรณ์

๔.๓ ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

๔.๓.๑ งบประมาณในการพัฒนาประเทศมีจำนวนลดลง

๔.๓.๒ ประชาชนขาดความไว้วางใจภาครัฐ

๔.๓.๓ เกิดความไม่มีประสิทธิภาพของหน่วย

๔.๓.๔ เกิดความสูญเสียในทรัพยากรของประเทศ

๔.๓.๕ เกิดการบิดเบือนการใช้ทรัพยากรทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้รับประโยชน์

สูงสุด

๔.๓.๖ การพัฒนาประเทศไม่สามารถดำเนินการบรรลุเป้าหมายได้ตามความเป็นจริง

๔.๔ แนวทางการป้องกันความเสี่ยงกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๔.๔.๑ การเสริมสร้างจิตสำนึกให้กับข้าราชการ บก.ทท. โดยเสริมสร้างให้ธรรมาภิบาล

ต่อต้านการทุจริต ทุกรูปแบบ แจ้งเบาะแสการทุจริต เผยแพร่ค่านิยมที่สร้างสรรค์ให้เจ้าหน้าที่ จัดโครงการอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม

๔.๔.๒ การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อ บก.ทท. โดยจัดช่องทาง การร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ เผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ให้ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ ได้รับทราบ

๔.๔.๓ การจัดทำแผนป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกองบัญชาการกองทัพไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ และให้ส่วนราชการ บก.ทท. จัดทำแผนป้องกันและปราบปรามการทุจริต ของส่วนราชการตนเองด้วย

๔.๔.๔ การอบรม สัมมนา การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในการปฏิบัติ ราชการของส่วนราชการใน บก.ทท.

๔.๕ แนวทางการรับมือกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์

๔.๕.๑ กรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ผู้มีอำนาจควรหยุดการปฏิบัติหน้าที่ หรือหยุด การพิจารณา วินิจฉัย หรือลงมติ ในเรื่องนั้น

๔.๕.๒ กรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการปฏิบัติหน้าที่ได้ ควรแจ้ง ประกาศ หรือเปิดเผยข้อมูล ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผู้บังคับบัญชา หรือสาธารณะ

๔.๕.๓ กรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการปฏิบัติหน้าที่ได้ ควรปฏิบัติหน้าที่ หรือพิจารณา โดยยึดหลักเหตุผล โปร่งใส และเปิดเผย

๔.๕.๔ ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์

๕. สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๕.๑ บก.ทท. กำหนดพฤติกรรมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งอาจนำไปสู่การทุจริตประพฤติมิชอบ ดังนี้

๕.๑.๑ การปฏิบัติงานด้านการเงินการบัญชี และด้านการพัสดุไม่ถูกต้องตามระเบียบ แบบแผนของทางราชการ

๕.๑.๒ เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ขาดความรู้ ความเข้าใจ การเอาใจใส่ และความละเอียด รอบคอบในการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

๕.๑.๓ ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของผู้ปฏิบัติงาน และความไม่ชัดเจนในแนวทาง การปฏิบัติงานตามระเบียบที่ บก.ทท. กำหนด

๕.๑.๔ การปฏิบัติงานยังขาดการกำกับดูแลจากผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

๕.๑.๕ การปฏิบัติงานมีระบบควบคุมภายในที่ยังไม่เหมาะสมและเพียงพอ

๕.๑.๖ การเอื้อประโยชน์กับพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง

๕.๒ บก.ทท. วิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์จากพฤติกรรมตามข้อ ๕.๑ ดังนี้

๕.๒.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

เกณฑ์มาตรฐานระดับโอกาสที่เกิดความเสี่ยง (Likelihood)

ระดับ	โอกาส	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	- โอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	- โอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	- โอกาสเกิดขึ้นบ้าง
๒	น้อย	- โอกาสเกิดขึ้นน้อย
๑	น้อยมาก	- โอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์มาตรฐานระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาส	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	- มีการสูญเสียทรัพย์สินอย่างมหันต์ ลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กรอย่างกว้างขวาง
๔	สูง	- มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก ลงโทษวินัยร้ายแรง มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือขององค์กร
๓	ปานกลาง	- มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีบรรยากาศการปฏิบัติงานไม่เหมาะสมลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง
๒	น้อย	- การสูญเสียทรัพย์สินพอสมควร ไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	- มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน

๕.๒.๒ การประเมินระดับความเสี่ยง คือ การแสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงกับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (โอกาสXผลกระทบ)

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง X ระดับความรุนแรงของผลกระทบ = ระดับความเสี่ยง

/ตาราง...

ตารางระดับความเสี่ยง

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

และนำมาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยง ดังนี้

เกณฑ์ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยง

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด
๔	สูงมาก	๑๕-๒๕	- จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือ ถ่ายโอนความเสี่ยง
๓	สูง	๙-๑๔	- จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลดความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ใน ระดับที่ยอมรับได้
๒	ปานกลาง	๔-๘	- ยอมรับความเสี่ยง ควรพิจารณา ควบคุมป้องกันไม่ให้ความเสี่ยง เคลื่อนย้ายไปอยู่ในระดับที่ยอมรับไม่ได้
๑	ต่ำ	๑-๓	- ยอมรับความเสี่ยง ควรพิจารณา ป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน บก.ทท.

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
๑	การปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี และด้านพัสดุ ไม่ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ	๔	๓	๑๒	(๑)
๒	เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ขาดความรู้ ความเข้าใจ การเอาใจใส่ และความละเอียดรอบคอบในการ ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ	๔	๓	๑๒	(๑)
๓	การปฏิบัติงานยังขาดการกำกับดูแลจากผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	๓	๒	๖	(๒)
๔	ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของผู้ปฏิบัติงานและความไม่ชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบที่ บก.ทท. กำหนด	๓	๑	๓	(๓)
๕	การเอื้อผลประโยชน์กับพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง	๒	๑	๒	(๓)
๖	การปฏิบัติงานมีระบบควบคุมภายในที่ยังไม่เหมาะสมและเพียงพอ	๒	๑	๒	(๓)

๕.๒.๓ จากการวิเคราะห์ความเสี่ยง สามารถจำแนกความเสี่ยงออกเป็น ๓ ระดับ คือ สูงมาก สูงปานกลางและต่ำ โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจจะเกิดการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อนของ บก.ทท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ดังนี้

๕.๒.๓.๑ ความเสี่ยงระดับสูง ปัจจัยความเสี่ยง คือ การปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี การพัสดุ ไม่ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ เจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ขาดความรู้ ความเข้าใจ การเอาใจใส่ และความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

๕.๒.๓.๒ ความเสี่ยงระดับปานกลาง ปัจจัยความเสี่ยง คือ การปฏิบัติงานยังขาดการกำกับดูแลจากผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๕.๒.๓.๓ ความเสี่ยงระดับต่ำ ปัจจัยความเสี่ยง คือ ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของผู้ปฏิบัติงานและความไม่ชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบที่ บก.ทท. กำหนด การเอื้อผลประโยชน์กับพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง และการปฏิบัติงานมีระบบควบคุมภายในที่ยังไม่เหมาะสมและเพียงพอ

/๖. แผนจัดการ...

๖. แผนจัดการความเสี่ยงป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

ปัจจัยที่จะเกิด ความเสี่ยง	โอกาส			มาตรการจัดการ ความเสี่ยง	ระยะการดำเนินการ												ผู้รับผิดชอบ			
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง		ไตรมาส ๑			ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔						
					ต.ค. ๖๔	พ.ย. ๖๔	ธ.ค. ๖๔	ม.ค. ๖๕	ก.พ. ๖๕	มี.ค. ๖๕	เม.ย. ๖๕	พ.ค. ๖๕	มิ.ย. ๖๕	ก.ค. ๖๕	ส.ค. ๖๕	ก.ย. ๖๕				
๑. การปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี และด้านพัสดุ ไม่ถูกต้องตาม ระเบียบแบบแผน ของทางราชการ	๔	๓	๑๒	๑. วางแผนพัฒนาความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในสายงานต่าง ๆ รวมทั้ง ทบทวน ปรับปรุง กฎระเบียบที่ใช้ ในการปฏิบัติงานหรือที่กระทบ ต่อการปฏิบัติงาน ๒. กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ ด้านต่าง ๆ ปฏิบัติงานให้เป็น ไปตามระเบียบแบบแผนของ ทางราชการ	←														- ส่วนราชการ ใน บก.ทท.	
๒. เจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ขาดความรู้ ความเข้าใจ การเอาใจใส่ และความละเอียด รอบคอบในการ ปฏิบัติตามระเบียบ แบบแผนของทาง ราชการ	๔	๓	๑๒	๑. วางแผนพัฒนา ทบทวน ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในสายงาน ต่าง ๆ ในเรื่องกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ใช้ในการ ปฏิบัติงาน ๒. ส่วนราชการที่รับผิดชอบ ในเรื่องหลักนั้น ๆ เปิดหลักสูตร เฉพาะเรื่อง หรือเปิดการอบรม กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น	←															- ส่วนราชการ ใน บก.ทท.

/๓. การปฏิบัติ...

ปัจจัยที่จะเกิด ความเสี่ยง	โอกาส			มาตรการจัดการ ความเสี่ยง	ระยะการดำเนินการ												ผู้รับผิดชอบ			
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง		ไตรมาส ๑			ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔						
					ต.ค. ๖๔	พ.ย. ๖๔	ธ.ค. ๖๔	ม.ค. ๖๕	ก.พ. ๖๕	มี.ค. ๖๕	เม.ย. ๖๕	พ.ค. ๖๕	มิ.ย. ๖๕	ก.ค. ๖๕	ส.ค. ๖๕	ก.ย. ๖๕				
๓. การปฏิบัติงาน ยังขาดการกำกับดูแล จากผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างจริงจังและ ต่อเนื่อง	๒	๒	๔	๑. การกำหนดนโยบาย และ การออกกฎ ข้อบังคับ ในการกำกับ ดูแล การปฏิบัติงานให้มี ประสิทธิภาพ และบรรลุตาม วัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน ๒. การนำระบบประเมินผล การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมา ใช้ดำเนินการ	←													→	- ส่วนราชการ ใน บก.ทท.	
๔. การเอื้อ ผลประโยชน์กับพวก พ้องในการจัดซื้อ จัดจ้าง	๓	๑	๓	๑. ควบคุม กำกับดูแลให้ข้าราชการและ เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ ปฏิบัติตาม กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด ๒. มีมาตรการในการลงโทษต่อผู้ที่ กระทำการทุจริต ประพฤติมิชอบ เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปราม ๓. กำกับดูแลให้ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการใน บก.ทท. ปฏิบัติตามคู่มือ การดำเนินการเกี่ยวกับการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและ ประโยชน์ส่วนรวมของ กองบัญชาการกองทัพไทย	←														→	- ส่วนราชการ ใน บก.ทท.

/๕. ความเข้าใจ...

ปัจจัยที่จะเกิด ความเสี่ยง	โอกาส			มาตรการจัดการ ความเสี่ยง	ระยะการดำเนินการ												ผู้รับผิดชอบ			
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง		ไตรมาส ๑			ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔						
					ต.ค. ๖๔	พ.ย. ๖๔	ธ.ค. ๖๔	ม.ค. ๖๕	ก.พ. ๖๕	มี.ค. ๖๕	เม.ย. ๖๕	พ.ค. ๖๕	มิ.ย. ๖๕	ก.ค. ๖๕	ส.ค. ๖๕	ก.ย. ๖๕				
๕. ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนของผู้ปฏิบัติงานและความไม่ชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบที่ บก.ทท. กำหนด	๓	๑	๓	๑. ให้มีการทบทวน แก้ไขระเบียบกฎ ข้อบังคับ ที่ใช้ในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องเป็นไปในทางเดียว มีความชัดเจนในการปฏิบัติ ๒. มีการจัดการความรู้ด้านต่าง ๆ ลงใน Website ส่วนกลาง เพื่อให้กำลังพลหรือเจ้าหน้าที่ ได้ศึกษาค้นคว้าได้	←													→	- ส่วนราชการ ใน บก.ทท.	
๖. การปฏิบัติงานมีระบบควบคุมภายในที่ยังไม่เหมาะสมและเพียงพอ	๒	๑	๒	๑. การทบทวน ปรับปรุง ระบบควบคุมภายใน ให้มีความรัดกุมครอบคลุม และเหมาะสมเพียงพอ เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยง ที่จะเกิดข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน ๒. การประเมินผล ระบบควบคุมภายใน เพื่อนำมาทบทวนปรับปรุงระบบการควบคุมภายในให้เหมาะสม	←														→	- ส่วนราชการ ใน บก.ทท.

ตรวจถูกต้อง

น.อ.หญิง ศิริจันทร์ ศรีสุวรรณ

(ศิริจันทร์ ศรีสุวรรณ)

รอง ผอ.กสส.สตป.สจร.ทหาร